

BESLUT
2023-03-23

Dnr: 2022-04999

Klagande

NN

Det överklagade beslutet

Centrala studiestödsnämndens
(CSN) beslut den 23 november 2022

Saken

Studietakt

Överklagandenämndens beslut

Överklagandenämnden avslår överklagandet.

Överklagandenämndens beslut får enligt 6 kap. 11 § tredje stycket studiestödslagen inte överklagas.

Ärendet

NN ansökte om studiemedel för fastställt antal veckor för deltidstudier på en utbildning vid ett universitet i Storbritannien under tiden den 3 oktober 2022 - den 29 september 2023. I samband med sin ansökan uppgav NN att hon ska studera på halvtid i England och att anledningen till det är att hon gör en elitsatsning mot OS i Paris 2024 där hon är ett stort medaljhopp. – NN bifogade olika handlingar från lärosätet gällande sina studier samt ett intyg från sportchefen för Sveriges olympiska kommitté.

CSN avslag ansökan med motiveringen att NN inte kan beviljas studiemedel eftersom hon ska läsa på deltid. CSN anförde vidare att NN bara kan få studiemedel för deltidstudier utanför EU/EES och i Schweiz om det finns särskilda skäl och att CSN har bedömt att det i hennes fall inte finns några sådana skäl.

NN överklagade beslutet och anförde i huvudsak följande. Innan hon åkte till Storbritannien undersökte hon noga möjligheten att kombinera sin elitsatsning i simning med att läsa en master i International Business i Sverige men tyvärr var detta inte möjligt. Möjlighet att läsa sin master utomlands, men inom EU, var heller inte möjligt. För att få absolut bästa träning krävs att man har en bra coach samt bra support runt omkring träningen i form av styrketränare, massör, nutritionist m.m. En av framgångsfaktorerna är att det finns experter utbildade i biomekanik från universitetet som kan göra förfinade analyser av simtekniken. Allt detta har universitetet i Storbritannien byggt upp. Inför OS i London satsade Storbritannien cirka 250 miljoner kronor på prestationsutveckling, med betydande inslag av

innovativ teknologi. Vid det aktuella universitetet i Storbritannien finns höghastighetskameror över och under vattnet med möjlighet till 3D rörelseanalys. Möjligheten att veckovis få ta del av denna högteknologiska utrustning och yrkesskickliga experter inom biomekanik möjliggör att hon kan utvecklas på bästa sätt. Ytterligare en viktig faktor för att lyckas med högt uppsatta mål är att dagligen ha den bästa sparringen på varje träning. Just det har hon hittat på universitetet i Storbritannien där 24 internationella simmare tränar tillsammans och har samma mål - OS i Paris 2024. Universitetet erbjuder henne en unik möjlighet att kunna kombinera sin elitsatsning med studier på halvtid men tyvärr ligger inte Storbritannien inom EU. Hon hoppas att hon ändå kan beviljas studiemedel för halvtidsstudier så att hon ges bästa möjlighet att förbereda sig för att representera Sverige på OS i Paris 2024, samtidigt om hon ges möjlighet att få en utmärkt akademisk examen som hon kan använda efter sin idrottskarriär.

CSN överlämnade överklagandet och handlingarna i ärendet samt upplyste om att myndigheten inte funnit skäl att ändra det överklagade beslutet.

Därefter inkom CSN, genom dess rättsavdelning, efter begäran från nämnden, med ett yttrande och redogjorde för det allmänna rådet till 3 kap. 24 § andra stycket studiestödsförordningen (2000:655) som CSN utfärdat och som lyder enligt följande. Som särskilda skäl att lämna studiemedel för deltidstudier i ett land utanför EES och Schweiz bör exempelvis räknas när en studerande

1. på grund av sjukdom inte kan bedriva studier på heltid,
2. endast har ett mindre antal kurser kvar för att avsluta sin utbildning och det inte är möjligt att läsa dessa kurser på heltid,
3. måste läsa på deltid för att komma i fas med sin utbildning, efter bristande studieresultat,
4. på grund av tillgodoräknande enbart kan läsa på deltid, eller
5. utanför ordinarie läsår läser kurser på deltid som ingår i den examen han eller hon läser till.

CSN anförde vidare i huvudsak följande. Enligt nuvarande praxis är det i huvudsak sådana omständigheter som den studerande inte kan påverka och som medför att det saknas möjlighet för den enskilde att bedriva studier på heltid som kan anses utgöra särskilda skäl att lämna studiemedel för deltidstudier utanför EU/EES och Schweiz. CSN kan konstatera att den utbildning som NN läser vid det aktuella universitetet även ges som heltidsstudier. De skäl som NN anger är främst relaterade till hennes elitidrottande, det vill säga omständigheter som inte har en direkt koppling till den aktuella akademiska utbildningen. En praxis där sådana skäl skulle anses utgöra särskilda skäl torde exempelvis innebära att CSN även ska ta hänsyn till om en studerande väljer att arbeta eller utöva en kulturell profession parallellt med studier som bedrivs på deltid. CSN har förståelse för att kombinationen av deltidstudier och idrottande möjliggör NN:s elitsatsning, men enligt CSN:s mening utgör de omständigheter som hon anför inte sådana särskilda skäl som medför att studiemedel kan lämnas för deltidstudier. CSN anser därför att överklagandet ska avslås.

NN har, efter att ha tagit del av yttrandet, givit in kompletterande synpunkter där hon i huvudsak anför följande. CSN skriver i sitt yttrande att de inte kan ta hänsyn till om en studerande väljer att utöva arbete parallellt med studier. Då CSN likställer arbete

med hennes elitsatsning, framhärdat hon att hon inte kan välja att läsa på mer än deltid eftersom det är en förutsättning för hennes elitsatsning. Hennes elitsatsning är inte på nationell nivå utan på högsta tänkbara nivå, OS. Hon har lämnat intyg från sportchefen vid Sveriges olympiska kommitté där det framgår att hon tränar mer än 25 timmar/vecka för att representera Sverige på OS i Paris och att hon dessutom är ett medaljhopp för Sverige. För att få möjligheten att prestera bra både akademiskt och i sin idrottsliga satsning krävs studier på 50 procent, vilket betyder att hon inte kan välja att studera på 100 procent. Hon förstår att de särskilda skäl som hon har åberopat inte tidigare har prövats men hennes förhoppning är att ny praxis kan läggas till då det skulle göra en enorm skillnad för henne att få studiemedel på 50 procent.

Författningsbestämmelser

Av 3 kap. 5 § studiestödslagen (1999:1395) framgår att studiemedel får lämnas för varje vecka då den studerande bedriver minst halvtidsstudier. Studiemedel får, enligt samma bestämmelse, lämnas bara för sådan del av studietid som omfattas av den kursplan eller motsvarande som gäller för utbildningen.

Av 3 kap. 11 § studiestödslagen framgår följande. Studiemedel får lämnas med ett belopp som för varje vecka då den studerande har rätt till studiemedel utgör

1. 5,59 procent av prisbasbeloppet vid studier på heltid,
2. 4,19 procent av prisbasbeloppet vid studier på minst 75 procent men mindre än 100 procent av heltid, och
3. 2,80 procent av prisbasbeloppet vid studier på minst 50 procent men mindre än 75 procent av heltid.

Av 3 kap. 24 § studiestödsförordningen framgår bland annat följande. Vid studier i ett land utanför EES eller Schweiz får studiemedel lämnas om studierna bedrivs på heltid och pågår under minst 13 veckor. Studiemedel får dock lämnas även för sådana studier som bedrivs på minst 50 procent av heltid, om det finns särskilda skäl för det. Därutöver får studiemedel lämnas för utlandsstudier som kan tillgodoräknas helt inom ramen för en studiemedelsberättigande utbildning som den studerande bedriver vid en läroanstalt i Sverige, i ett annat land inom EES eller i Schweiz, om

1. studierna bedrivs på minst 50 procent av heltid, och
2. utbildningen i sin helhet pågår under minst tre veckor.

Överklagandenämndens bedömning

Av 3 kap. 5 § studiestödslagen framgår, som har redovisats ovan, att studiemedel får lämnas för varje vecka då den studerande bedriver minst halvtidsstudier.

Studiemedel för studier utanför EES eller Schweiz förutsätter dock att studierna uppgår till heltid om det inte finns särskilda skäl. NN:s studier i Storbritannien bedrivs på deltid, med en studietakt om 50 procent av heltid, och berättigar därmed, enligt huvudregeln inte till studiemedel. Om det finns särskilda skäl kan studiemedel ändå lämnas för deltidsstudier om minst 50 procent av heltid.

Det krävs därmed särskilda skäl för att NN ändå ska kunna lämnas studiemedel. Särskilda skäl kan, enligt Överklagandenämndens praxis, vara personliga omständigheter som kan kopplas direkt till möjligheten att genomföra utbildningen som sådan, exempelvis sjukdom. Den omständigheten att deltidsstudier vid det aktuella universitetet kan vara nödvändigt för att ge utrymme för en samtidig elitsatsning på hög nivå är, enligt Överklagandenämndens bedömning, inte sådana särskilda skäl. Överklagandet ska därför avslås.

Robert Dalman

Annelie Nordin

Beslutet har fattats av: Eva Gullfeldt, ordförande, Robert Dalman, myndighetschef, samt ledamöterna Olof Edling, Staffan Ingmanson, Gunilla Lavås, Jessica Levin, Jonathan Sjölander och Helena Söderberg

Föredragande: Annelie Nordin

Kopia till:
CSN och CSN:s Rättsavdelning